

DZIENNIK POMORSKI

PRZEDPŁATA:

Miesięcznie w ekspedycji	2,55 zł.
Z odnośnieniem i w agencjach	2,65 "
Na pocztę, już z odnośnieniem	2,89 "
Kwartalnie w ekspedycji	7,65 "
Na pocztę, już z odnośnieniem	8,67 "
Strajki i inne wypadki zwalniają Wydawnictwo z dostarczania numerów bez zwrotu części kwoty abonamentowej.	

OGŁOSZENIA:

za 4 s ronie 6 lam. od wiersza mm. lub jego miejsca 15 gr., na 3 str. 30 gr., na 2 str. 60 gr. Dla W. M. Gdańska te same liczby w guidentach. Tłumaczenia i ogł. skomplikowane o 20 proc. drożej. Ogł. z innych krajów płatne tylko w walucie tychże. Terminowe ogłoszenia się nie gwarantuje. — — — — —
Ogłoszenia przyjmują się do godz. 9 przed poł.

Wtorek: Seweryna op., Juljana m.
Środa: Marianny p. m.,

CHOJNICE, środa dnia 9 stycznia 1929 r.

Słońca wschód 8.11 zachód 16.3
Księżyc wstąpi 6.18 zmił. 13.38

Wezwanie X. X. Misjonarzy do Ludu Katolickiego

Bracia Katolicy!

„Zniwo wprowadzie wielkie, ale robotników mało“
Są to słowa Chrystusa Pana wyrzeczone poto, abyśmy wśród pogan szerzyli światło prawdziwej wiary katolickiej. Spójrzmy krytycznie na świat nasz katolicki, wnknijmy w serca i umysły nasze i zróbmy rachunek sumienia. Zgroza ogarnia nas, lęk i smutek w sercach naszych zagłości, bo nie wypełniamy woli Bożej. Miliony ludzi biednych duchem pogrążonych jest w odemtach pogaństwa. My zaś katolicy, oprócz nielicznych jednostek Misjonarzy, obojętnie patrzymy na zaturę tych dusz pogańskich. Otrząśnijmy się zatem z tej pleśni samolubstwa w imię miłości dla ludów nieszczęśliwych, w imię miłości, którą przykazał nam rozwijać Chrystus Król.

Bracia Katolicy! — zbudźcie się do czynu, by szerzyć prawdziwe światło Boże; gdyż wiara sama bez dobrych uczynków nie przyniesie nam zbawienia wiecznego, a i tu na ziemi bez uczynków przekazanych nam przez Chrystusa nie osiągniemy szczęścia i zadowolenia. Dobre uczynki uszlachetnią ducha naszego i wzniosą go na wyżyny piękna, płynącego od Stwórcy, a przez to zniknie w świecie ziemskim zło i wszelkie zgryzoty naszego sumienia.

Służyć Bogu jest obowiązkiem każdego chrześcijanina katolika, a służbę tę każdy spełniać powinien w miarę możliwości. Z tej maleńkiej kropelki miłości każdego katolika wytrysnie żywy źródło wszechpotężnej miłości dla Chrystusa religii katolickiej, a z nim odrodzi się ludzkość.

Chrystus naucza nas „Miłuj bliźniego, jak się bie samego“. W słowach tych zawarta jest wszechpotężna myśl źródła szczęścia wiecznego i ziemskiego. Przez miłość bliźniego zniknie w sercach naszych wszelkie zło, bo z nią zamieszka „Miłość Boża, a dusze ludzkie podniosą się z nędzy upadku. Modlitwami i drobnymi datkami w celu wyrwania pogan z ciemności piekła, nauczmy się kochać bliźniego i szanować jedni drugich.

Praca Misyjna posuwa się złotym krokiem wskutek opieszności szerokich warstw ludności katolickiej. Misjonarze katolicy nie mogą pracować w szerszym zakresie, bo nie mają dostatecznego poparcia. Dziećmi jednego Boga jesteśmy — wyciągnijmy bratnią dłoń bliźnim, murzynom i innym narodom, wśród których jeszcze światło prawdziwej wiary nie przenikło. Ofiara drobna nie pójdzie na marne — przeciwnie wyda plon nad plony. Módlmy się zatem, chociaż jedną chwilę codziennie, złożymy grosz, lub jakkolwiek datkę, chociażby najdrobniejszą, a z ofiar naszych stworzy się nieśmiertelne dzieło. Zrzeszajmy się bracia katolicy, by tylko wspólnymi siłami może-

my uchronić dusze nasze i ludzkość, która dziś więcej niż kiedykolwiek jest przynięcioną ciężarem zła.

Idea wszechpotężna niechaj nas zwiąże w jedno stowarzyszenie, a jest nim Związek Misyjny Św. Rodziny.

Związek Misyjny Św. Rodziny założony został niedawno przez Ks. Ks. Misjonarzy od Św. Rodziny z poleceniem Jego Eksc. kard. Van Rossum prefekta Kongregacji Rozkrzewienia Wiary Św. w Rzymie i z polecenia gorącego J. Eksc. ks. Biskupa Kubiny z Częstochowy.

Bracia Katolicy! Zapisujcie się tłumnie do Związku Misyjnego Św. Rodziny, a osiągniecie bardzo wiele zbawiennych celów. Między innymi otrzymacie hojną zapłatę Ojca w Niebiesiach, a na ziemi przyczynicie się do spojenia wszystkich braci Katolików w jedną wielką Rodzinę. Misje kat. wśród pogan będą postępowały z większym powodzeniem, gdy będą miały poparcie całego

społeczeństwa Katolickiego.

Do Związku Misyjnego Św. Rodziny może się zapisać każdy katolik bez różnicy płci i wieku. Składka roczna jest znikomą małą, gdyż wynosi zaledwie 1 złp. na cały rok. Gorliwi członkowie nagrodzeni zostaną dyplomem, jeżeli pozyskają 100 członków, oraz otrzymają ładną książkę lub jakikolwiek upominek.

Za członków Związku będzie się odprawiać tygodniowo 3 Msze Św., w uroczystość Św. Rodziny odprawia się Msze św. za żyjących, a w dzień zaduszy za zmarłych członków Związku.

Prosimy wszystkich sympatyków i tych, którzy mają zamiar zapisać się do Związku Misyjnego Św. Rodziny, oraz tych którzyby chcieli zostać zelatorami czy zelatorkami o nadsyłanie swych adresów.

X. X. Misjonarze Św. Rodziny.
Kazimierz - Biskupi
per Konin.

Jaką odpowiedź da Polska na notę bolszewicką

Warszawa, 7. 1. Opinia publiczna w dalszym ciągu interesuje się w wysokim stopniu kwestją odpowiedzi polskiej na ostatnią notę p. Litwinowa w sprawie zawarcia pomiędzy Polską a Sowietami dodatkowego protokołu do antywojennego paktu Kelloga. Zarówno cała prasa polska, jak i prasa zagraniczna — szczególnie niemiecka — bardzo żywo interesuje się tą sprawą. Jak nam wiadomo, kwestja odpowiedzi polskiej weszła już na tory konkretne i w najbliższych dniach odpowiedź taka zostanie przesłana rządowi sowieckiemu. Minister Zaleski bowiem został przyjęty na dłuższej konferencji w Belwederze przez P. Marszałka Piłsudskiego, na której Minister przedstawił P. Marszałkowi projekt sowiecki oraz został omówiony szkic odpowiedzi polskiej na notę Lit-

winowa. Obecnie w Ministerstwie Spraw Zagranicznych przygotowuje się odpowiedź, która została przesłana rządowi sowieckiemu w poniedziałek lub we wtorek. Zarówno treść odpowiedzi polskiej, jak i jej wytyczne są trzymane przez czynników miarodajnych w zupełnej tajemnicy aż do dnia jej ogłoszenia. Wiadomo jednak, iż rząd polski nie odrzuca całkowicie sowieckiego projektu zawarcia odrębnego paktu antywojennego, jednakże odpowiedź nasza będzie zawierała zastrzeżenia zmierzające do rozszerzenia paktu nie tylko na Państwo Polskie, Rosję Sowiecką, Litwę Kowieńską, ale i wszystkie graniczące od zachodu z Rosją Sowiecką państwa, a więc w pierwszym rzędzie Rumunję i państwa bałtyckie.

Nie tylko Niemcy umieją latać

Lotnik amerykański pobił rekord „Zeppelin“.

Los Angeles, 6. 1. Jednopłatowiec „Fokker“, utrzymuje się w powietrzu już 11 godzin i 46 minut, bijąc rekord długości lotu bez lądowania, zdobyty przez „Zeppelin“. Onegdaj tenże „Fokker“ dokonał pomyślnie sensoryjnej próby uzupełnienia zapasu benzyny podczas lotu. Benzynę przepompowano z innego samolotu na wysokości 400 mtr.

Warto zaznaczyć, że polskie linje lotnicze „Lot“ zakupiły dla komunikacji pasażerskiej te same płatowce Fokkerowskie, przedstawiciel których atakuje obecnie w Los Angeles rekord Zeppelina — długości lotu bez lądowania.

Lwów pod śniegiem

Trzeba 10 dni pracy na oczyszczenie ulic.

Lwów, 7. 1. Z powodu zasp śnieżnych, w magistracie lwowskim odbyła się konferencja celem ostatecznego załatwienia tej sprawy. Kierownik miejskiego zakładu czyszczenia miasta podniósł, że ostatnie opady śniegowe pokryły trotuary i jezdnie warstwą pół-metrową, co wobec 1.150 tysięcy metrów kwadrat. powierzchni ulic i placów, wyniosło pół miliona ton. Obecnie miasto zatrudnia celem usunięcia śniegu 700 robotników. Gdyby nie było dalszych opadów, to śnieg może być usunięty przy wzmożonej pracy w ciągu 10 dni.

Plugawy atak Niemców na Pomorze

Do napaści użyli prasę międzynarodową i Ligę Praw Człowieka

Paryż, 6. 1. Grudniowy zeszyt organu Ligi Praw Człowieka, „Cahiers des droits de l'homme“, jest cały poświęcony serji artykułów prezesa Ligi Wiktora Bascha, o niedomaganiach Europy dzisiejszej.

Naturalnie „zagadnienie korytarza“ zajmuje cały rozdział.

Basch twierdzi, że dla lewicy i pacyfistów miarodajnym jest tylko kryterjum etniczne i prawo ludów do samostanowienia o sobie.

Otóż Basch obliczył, że włączając nawet kaszubów, element słowiański na Pomorzu przekracza zaledwie o cztery procent element czysto germański (!)

Wobec tego Basch dochodzi do wniosku, że

stanowczo nawet na gruncie zasady narodowościowej, przyłączenie Pomorza do Polski byłoby niesprawiedliwością.

W końcu Basch zapewnia, że wojna o korytarz byłaby szaleństwem, że nawet większość Niemców zastanowi się czy warto wywołać katastrofę o ponowne zdobycie go i wreszcie, że Francuzi zdecydowani są nie pójść na rzeź nawet dla

zabezpieczenia Polsce prawa posiadania ziemi po morskiej.

Taką opinię pono podpisuje swym nazwiskiem prezes Ligi Praw Człowieka.

Ale tenże Basch niedawno oświadczył, że wszyscy Polacy nie wyłączając socjalistów polskich, „Ce sont de sales reactionnaires“ (to brudni reakcjonści).

„Bank Rolny“ zakupił w Peru 500 tysięcy hektarów lasu

Powstaną tam osiedla emigrantów z Polski

Nowy Jork, 5. 1. Polski „Bank Rolny“ zakupił w Peru 500 tysięcy hektarów lasu dziewiczego na osiedla dla polskich emigrantów, za cenę 160 ty-

sięcy dol.

Już w tym roku ma tam wyjechać 150 rodzin polskich emigrantów.

KRONIKA TUCHOLSKA.**Z posiedzenia Rady Miejskiej.**

Przedmiot obrad: Pkt. 1. Wybór komisji podpisania protokołu, wybrano pp. radnych Preiss, Przytarski i Pałucki.

Pkt. 1a. Przyjęcie udziałów Komunalnego Banku Kredytowego, Rada Miejska uchwala wziąć udział w kapit. zakład. Banku Komunalnego w Poznaniu i wpłacić z funduszu Magistratu 11 udziałów po 100,— zł i Kom. Kasy Oszczędn. m. Tucholi 11 udziałów po 100 zł.

Pkt. 2. Przekazanie kapitału zakładowego dla Komunalnej Kasy Oszczędności miasta Tucholi. R. M. zgadza się na uchwałę Magistratu z dnia 30 listopada 1928 r. i uchwała przekazać 5 proc. Państw. Poż. Konserw z roku 1924-tego i akcje Banku Polskiego w kursie.

Pkt. 3. Statut o opłatach od umów o przeniesienie własności nieruchomości. R. M. zgadza się na uchwałę Magistratu z dnia 23 listopada 28 r.

Pkt. 4. Regulamin jarmarków. R. M. zgadza się na projekt Magistratu z dnia 26 października 1928 roku z zmianą do § 7-go zamiast 2 (dwóch) godzin na 3 (trzy) godziny przed rozp. jarmarków

Pkt. 5. Zamknięcie M. K. O. za rok 1927-my. R. M. uchwala podział według poprzedniej swej uchwały z dnia 19 listopada r. z. i udziela Miejskiej Kasie Oszczędności absolutorium.

Pkt. 6. Sprawa dzierżawy „boiska”. R. M. zgadza się na uchwałę Magistratu z dnia 16 listopada 1928 roku.

Pkt. 7. Utrzymanie dzieci Juljanny Pruskiej. R. M. zgadza się na uchwałę Magistratu z dnia 7 września 1928 roku.

Pkt. 8. Sprawa założenia kanalizacji z podwórza plebanji. R. M. zgadza się na uchwałę Mag. z dnia 19. 10. 28 r. z tym, aby Magistrat przygotował Regulamin dla anologicznych wypadków biorąc uchwałę powyższą jako podstawę.

Pkt. 9. Różne. c) pismo Pana Wojewody Pomorskiego z dnia 4 grudnia 28 r. L. dz. III. C. 9470 28 r. dotyczy komisji rewizyjnych. d) pismo p. Jana Kwiecińskiego z Warszawy w sprawie kupna książki Spółdzielni Rolno - Wytwórcza. źródłem powszechnego dobrobytu.

Pkt. 10. Wolne wnioski. a) p. przewodn. odczytuje pismo p. Idy Haase i R. M. poleca, aby p. H. wypłacono od 1 stycznia 29 r. po 30 (trzydzieści

zł. mies. wsparcia. b) pismo p. Neumannowej Marji z dnia 28 grudnia r. z. w sprawie nałożonej kary przez Urząd Policyjny w Tucholi, naco p. burmistrz daje wyjaśnienia. c) p. Górny przemawia w sprawie zwrotu kosztów wykonanych prac na przyjęcie Najprzew. ks. Biskupa podczas pobytu w Tucholi. r. p. Robakowski wnosi, aby p. Górnemu zapłacić rachunek w kwocie 187 zł naco R. M. się zgadza. d) r. p. Piotrowski wnosi sprawę opodatkowania się 5 gr. za mtr. gazu, zaś do 20 mtr. zwolnić naco p. Dr. Prais wyjaśnia i uwydatnia uchwałę poprzednią R. Miejskiej. e) radny p. Szortowski zapytuje dlaczego p. Theisowej wsparcia gwiazdkowego nie dano, naco wyjaśnia się, iż Komisja ubogich nie uchwaliła. f) r. p. przew. Prais wnosi, aby urzędników Magistratu mało opłacanych poborami i potrzeb. zasiłku wypłacić z tytułu renumeracji resztę kwoty 350 zł Uchwalono na pos. R. M. w dniu 11. 11. 28 r. 5 gr. więcej za 1 m³ gazu ma stanowić zakładowy fundusz Ochronki. g) p. przewodniczący zdaje sprawozdanie z czynności gospodarki R. M. za rok 1928-my i dziękuje pp. radnym za tak czynny udział w posiedzeniach.

Nowootwarcie!

Ściśle stałe ceny!

Filję mego składu bławatów, konfekcji i towarów krótkich.

Staraniem mojem będzie, uzyskać sobie stałą Klientelę przez dobry towar, najniższe ceny oraz rzetelną i fachową obsługę. Pomimo moich niskich cen, **udzielam** przy zakupie towaru do 16. bm. **5 proc. zniżki.**

Prosząc o łaskawe poparcie mego przedsiębiorstwa, kreślę się z poważaniem

TUCHOLA, RYNEK 5.

FR. KONKEL

CHOJNICE, RYNEK II.

Szanownej Publiczności miasta Chojnic i okolicy niniejszem do łaskawej wiadomości, iż otworzyłem

w Chojnicach przy Rynku Nr. 11**w domu p. Herrmanna**

Na mocy przywileju rakan winny wszelkie odstawione konie t. j. wskutek wypadku, mianowicie złamanie nogi, wewnętrzne i zewnętrzne nieuleczalne choroby, do dalzej pracy niezdatne, bez różnicy czy mięso na pożywienie dla ludzi się jeszcze nadaje, być u nas zgłoszone. Takie konie nie wolno rzeźnikom, handlarzom i t. d. sprzedawać ani darować.

Tak samo winny być u nas przy bicu natychmiast telefonicznie zgłoszone wszelkie inne porzucone lub zdechłe zwierzęta, jak koń, osieł, źrebię, bydło cielaki, świnię, kozy, owce i t. d.

Ciała winny być aż do odebrania tak przechowywane, aby skóra nie została uszkodzona.

Nagrodę do 25 zł.

dłaczmy temu przy zamilczeniu jego nazwiska, który takie uchylenie się nam na czas poda do wiadomości, abyśmy oprócz skargi prywatnej mogli podobne przestępstwa oddać prokuratorji.

Spółka Rakarska na powiat Chojnice

telefon 296.

Prochowa 8.

Sniegowce nadeszły.

Skład obuwia, Reichel
ul. Człuchowska 10.

Farba

do obuwia skózanego i wyrobów skórzanych

Wilbra

w najmodniejszych kolorach

Bracia Hubert J. Hubert Chojnice Pom.
Drogerja Handel Farb.**KINO NOWOSCI**We wtorek 8 bm. o godz. 8-15.
Dalszy ciąg filmu

Walka Herkulesa z Tytanami

III i IV seria razem 10 akt pod tytułem „Ogień i Woda” „Zmarłych wstąpił nieboszczyk”.

Tylko w środę 94

S. O. S.

(Na stokach Cytadeli)

Porządna

dziewczyna

umiejąca gotować potrzebna od 15. l.

Sliwińska

ul. Człuchowska 11. 100

Która z pań udzielałaby 2 razy w tygodniu w południe 97

lekcji

języka polskiego

Oferty przyjmuje eks. Dz. Pom. pod nr. 222.

Przetarg przymusowy

W środę, dnia 9. stycznia br. o godz. 14.00 sprzedam na podwórzu spedytora Nowackiego najwięcej dającemu za gotówkę:

1 zegar stołowy,
1 kredens dębowy
1 stół dębowy.**Rogowski**

Kom. sąd. Chojnice. 99

Przetarg przymusowy

W środę, dnia 9. stycznia br. o godz. 15.00 sprzedam na podwórzu spedytora Nowackiego najwięcej dającemu za gotówkę:

1 blurko
1 kanapę.**Rogowski**

Kom. sąd. 98

Temu, któryby mi za procentem pożyczyl

2000 zł.

na 1 rok wydzierżawie tymczasem pokój z kuchnią, później 2 pokoje. Zgi. do eksp. 96

Baczność!

W moim specjalnym warsztacie bućków gumow. każdego gatunku wykonuje się wszelkie reparacje przedko i tanio. 95

L. Freymistrz szewski
Szosa Gdańska 20.**Uboga paniąka**

z lepszej rodziny poszukuje od 1. 2. posady do dzieci. Łaskawe zgłoszenia proszę skierować do p. Filipiakówny, Brusy, ulica Mińska.

Sanie

robocze i myśliwskie na sprzedaż. 92

Dworcowa 44.**Człowieka do koni i krowiarza**

poszukuje 93

A. Hoppe,**Ogorzellny****Parobka, Człowieka do bydła i dzweczyny**

poszukuje

Marcinkowski**Ogorzellny**

Pokój

dla jednego lub 2 panów z utrzymaniem lub bez do wynajęcia. 101

ul. Batorego 7.**Narzędzia szewskie**

wraz z maszyną w kompl. lub pojed. korzystnie na sprzedaż 90

Mickiewicza 15**Ogłaszajcie****w Dzien. Pomorskim**